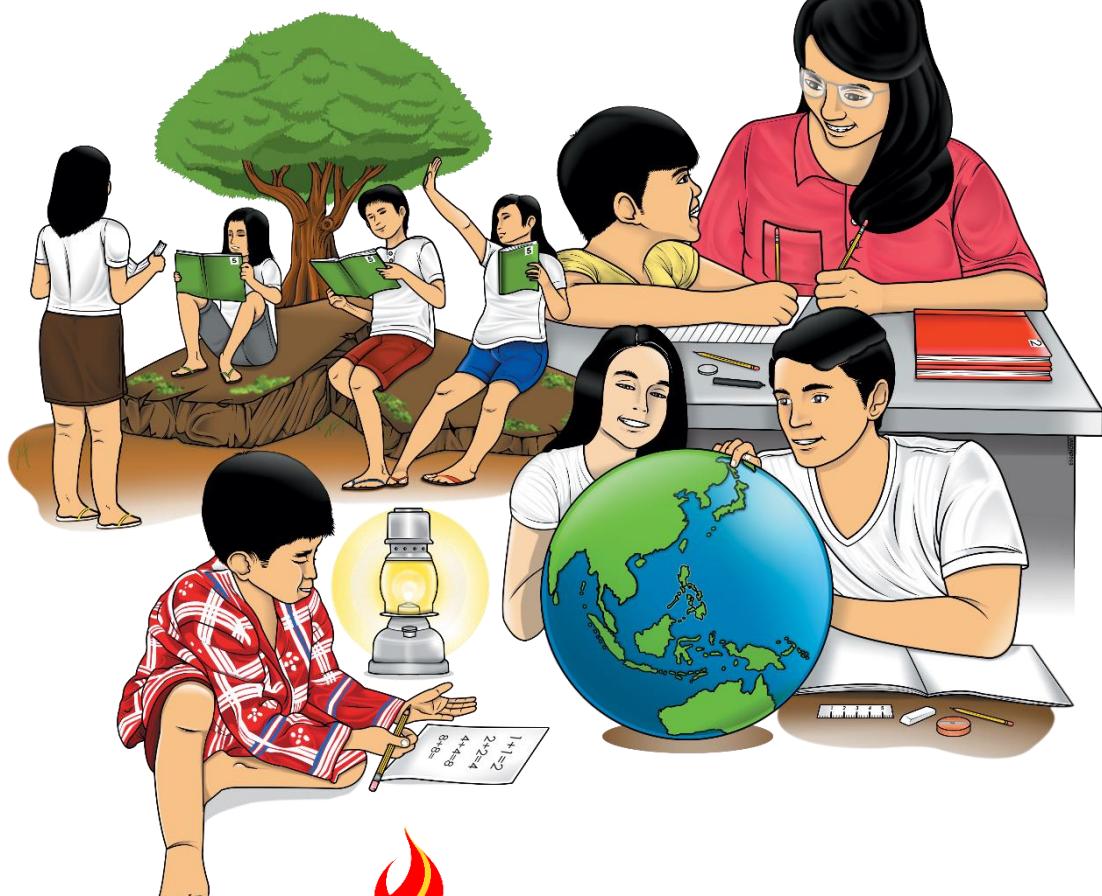

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan – Modyul 15:
**Hawak Kamay,
Tungo sa Tagumpay**

Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikasiyam na Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 15: Hawak Kamay, Tungo sa Tagumpay
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtagtaglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuhang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga oriinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Mary Ann B. Labiano

Editor: Charie S. Bato, Filma B. Catalan

Tagasuri: Mona Lisa M. Babiera, Rethel Ann C. Dadulo, Charie S. Bato,
Rose Marie E. Diocares

Tagaguhit: Jinly Enopia

Tagalapat: Leonil Rechie Cahanap and Gemma B. Malicay

Tagapamahala: Isabelita M. Borres
Eugenio B. Penales
Sonia D. Gonzales
Jeanelyn A. Aleman
Evelyn F. Importante
Rose Marie Diocares

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region IX

Office Address: Regional Center, Balintawak, Pagadian City
E-mail Address: region9@deped.gov.ph

9

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan – Modyul 15: Hawak Kamay, Tungo sa Tagumpay

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mga mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging tapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mga mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Lipunang Sibil, Midya at Simbahan

Ang modyul na ito ay dinesenyo at sinulat para sa iyo. Narito ito upang tulungan kang maging bihasa sa Lipunang Sibil, Media at Simbahan.

(ESP9PL-ih-4.3)

Nahihinuha na:

- a. Ang layunin ng Lipunang Sibil, ay ang likas-kayang pag-unlad, ng isang ulirang lipunan na pinagkakaisa ang mga panlipunang pagpapahalaga tulad ng katarungang panlipunan, pang-ekonomiyang pag-unlad (economic viability), pakikilahok ng mamamayan, pangangalaga ng kapaligiran, kapayapaan, pagkakapantay-pantay ng kababaihan at kalalakihan (gender equality) at ispiritwalidad.
- b. Ang layunin ng midya ay ang pagpapalutang ng katotohanang kailangan ng mga mamamayan sa pagpapasya.
- c. Sa tulong ng simbahan, nabibigyan ng mas mataas na antas ng katuturan ang mga materyal na pangangailangan na tinatamasa natin sa tulong ng estado at sariling pagkukusa.

Ang saklaw ng modyul na ito ay nagpapahintulot na gamitin sa iba't-ibang sitwasyon.

LAYUNIN:

Sa pagtatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaabahang:

1. Naiisa-isa ang mga layunin ng lipunang sibil, midya, at simbahan sa lipunan;
2. Naipaliliwanag ang layunin ng Lipunang Sibil, ang likas-kayang pag-unlad ng lipunan, maging ng iba pang intstitusyon gaya ng midya at simbahan batay sa panlipunang pagpapahalaga nito; at
3. Nahihinuha ang mangyayari kapag sama-sama ang pagkilos ng lipunang sibil, midya at simbahan para sa pagtupad ng mga hangarin nito sa lipunan.

Panimula

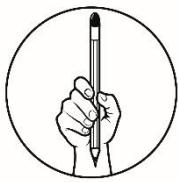
May nalalaman ka ba na mga organisasyong hindi pampamahalaan (non-governmental organizations o NGOs) sa ating lipunan? Bilang mamamayan, ano ang napansin mo na ginagawa nila sa ating lipunan? Bakit kaya maraming mga tao na gustong mag-organisa o umanib sa mga grupo na ito? Mayroon bang kabuluhan ang pagiging aktibo ng mga miyembro nito para isulong ang mga layunin ng organisasyon? Ano sa palagay mo ang mahalagang papel na ginagampanan nito sa ating lipunan?

Sa kabilang banda, kung napapansin mo na halos lahat ng mga tao ay palaging nanonood ng telebisyon o di kaya'y nakikinig sa radyo para malaman ang mga pangunahing nagaganap sa bansa. Halos araw-araw ito ang kinagigiliwang gawin bawat tao. Bahagi na sa nakaugalian ng bawat Pilipino ang panonood o pakikinig ng balita, na kung mayroon mang panahon na pumalya sila sa panonood ay parang hindi kompleto ang kanilang araw. Anu-anong kaya ang mahahalagang papel ng media bilang isa sa nabanggit na institusyon sa lipunan?

Kadalasan sa pamilyang Pilipino tuwing araw ng Linggo ay mapapansin mo na halos bawat mag-anak ay sama-samang pumupunta sa simbahan. Makikitang napakahalaga para sa kanila ang pagbibigay oras sa Panginoon sa pamamagitan ng pagpunta sa simbahan upang madagdagan ang mga kaalaman tungkol sa salita ng Diyos. Ano kaya ang mahalagang papel na ginagampanan nito sa tao o sa ating lipunan?

Matutunghayan mo sa araling ito ang mahahalagang layunin na ginagampanan ng lipunang sibil, media at simbahan bilang katuwang ng pamahalaan sa paghahatid ng tulong o serbisyo publiko para sa kabutihang panlahat.

Handa ka na ba? Halika na't sagutin mo ng buong puso't galak ang paunang gawaing nakalaan para lamang sa iyo.

Subukin

Gawain 1

Panuto: Basahin at unawain ang mga tanong. Isulat ang pinakatamang sagot sa sagutang papel.

1. Alin sa mga nabanggit ang pinakamahalagang papel na ginagampanan ng simbahan bilang isa sa mga institusyon ng lipunan?
  - a. pangangalaga sa kapaligiran
  - b. pagpapahayag ng katotohanan
  - c. pagsulong ng ekonomiya tungo sa pag-unlad
  - d. paggabay sa mga tao para maging mabuting mamamayan
2. Bakit karamihan sa mga tao ay nawiwili sa panonood at pakikinig ng balita?
Dahil _____
  - a. akikita nila ang mga nagaganap sa loob at labas ng bansa
  - b. nakapagbibigay ito ng babala kung may bagyo man na darating
  - c. nakikita at naririnig ng mga tao ang mga nangyayari sa paborito nilang artista
  - d. lahat ng mga nabanggit ay tama
3. Ano sa palagay mo ang pinakamahalagang layunin ng lipunang sibil?
  - a. maisulong ang pakikilahok ng mga mamamayan
  - b. maisulong ang likas- kayang pag- unlad
  - c. pagsulong sa adbokasiya ng mga pulitiko
  - d. maisulong ang interes ng mga mayayaman
4. Ano ang layunin ng media bilang isang anyo ng lipunang sibil?
  - a. maghatid ng hindi makakatotohang impormasyon
  - b. maghahatid ng mga balita na pumapabor sa tanyag na tao
  - c. magssusulong ng ikabubuti ng bawat kasapi ng lipunan
  - d. maghahatid ng one-sided na balita sa karamihan.
5. Ano ang tinutukoy na anyo ng lipunan na naging instrumento para magkaroon ng makatao at mapagmahal na lipunan?
  - a. lipunang sibil
  - b. simbahan
  - c. paaralan
  - d. media
6. Alin sa mga pangungusap sa ibaba ang nagpapakita ng *negatibong epekto* ng media sa mga tao?
  - a. Nalalaman ng mga tao kung may bagyong darating.
  - b. Nagbibigay impormasyon sa mga tao sa naganap sa lipunan.
  - c. Naaaliw ang mga tao sa pakikinig o panonood sa mga pangyayaring naganap sa loob at labas ng bansa.
  - d. Nagbibigay paalala sa mga tao sa lipunan tungkol sa karahasan at krimen.

7. Paano nakatulong ang lipunang sibil sa mga mamamayan?
  - a. Naibigay sa publiko ang tulong para sa eleksiyon.
  - b. Naibigay ng mga nanunungkulan sa gobyerno ang mga yaman ng bansa sa mga tao.
  - c. Naibigay ng pamahalaan ang mga pangangailangan ng mga tao.
  - d. Naibigay ang mga pangangailangan sa mga mamamayan na hindi kayang tugunan ng pamahalaan.
8. Ito ay tumutukoy sa anyo ng lipunan na may tungkuling makapagbigay ng tamang impormasyon sa nakakarami upang mahubog ng tamang pag-iisip, opinyon, layunin at kaalaman ng mga tao?
  - a. lipunang sibil
  - b. simbahan
  - c. paaralan
  - d. media
9. Alin dito ang tumutukoy sa anyo ng lipunan na may layuning tugunan ang mga pangangailangan ng mga mamamayan na hindi natutugunan ng pamahalaan?
  - a. lipunang sibil
  - b. simbahan
  - c. paaralan
  - d. media
10. Alin sa nakatala sa ibaba ang HINDI kabilang sa kontribusyon ng simbahan sa ating lipunan?
  - a. Naitaguyod nito ang karapatang pantao tungo sa payapang lipunan.
  - b. Naging gabay ang simbahan at mga aral nito sa marami.
  - c. Nagkaroon ng charity program ang mga simbahan upang makatulong sa mga mahihirap.
  - d. Nakapagbigay ang simbahan ng mga payo sa mga pulitiko kun anu-anong mga dapat na program na pwedeng ipatupad para sa mga mamamayan.

Ang mga gawain sa bahaging ito ay makatutulong sa iyo upang matuklasan mo ang layunin ng lipunang sibil. Ang likas-kayang pag-unlad, ay isang ulirang lipunan na pinagkakaisa ang mga panlipunang pagpapahalaga tulad ng katarungan-panlipunan, pang-ekonomiyang pag-unlad (economic viability) pakikilahok ng mamamayan pangangalaga ng kapaligiran, kapayapaan, pagkakapantay ng kababaihan at kalalakihan (gender equity) at ispiritwalidad.

**Aralin
1**

Lipunang Sibil, Midya at Simbahang

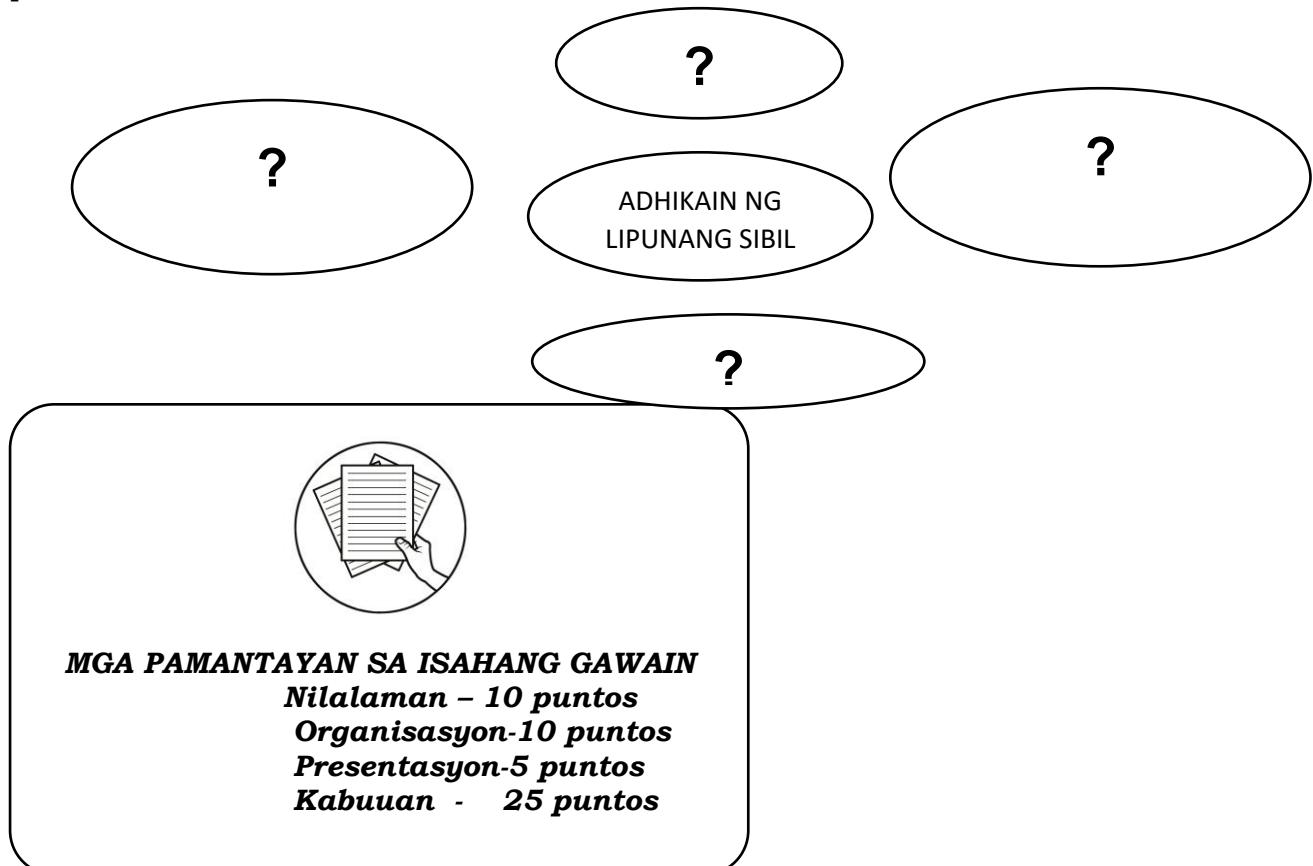
Ang mga gawain sa bahaging ito ay makatutulong sa iyo upang matuklasan mo ang adbokasiya ng iba't ibang lipunang sibil batay sa kontribusyon ng mga ito at kung paano ito makatutulong sa pagkamit ng kabutihang panlahat. Upang higit na maging masaya at makabuluhan ang bahaging ito ay simulan mong sagutin ang mga sumusunod na gawain.

Balikan

Gawain 2: Word to Concept Mapping

PANUTO: Gamitin ang concept mapping chart na makikita sa ibaba upang itala ang mga adhikain ng lipunang sibil na kumikilos tungo sa pagkamit ng kabutihang panlahat.

Tuklasin

Gawain 3: Kilalanin Mo 'to!

Panuto: Suriin ang mga layunin na nakalista sa ibaba at isulat sa tsart kung saan ito napabilang (lipunang sibil, midya, at simbahan). Gumamit ng ibang papel para sa iyong sagot

1. makapagbibigay ng tamang impormasyon sa nakakarami upang mahubog ng tamang pag- iisip, opinion, layunin at kaalaman ng mga tao.
2. maghahatid balita sa mga tao at magbigay impormasyon.
3. magbibigay ng impormasyon kung ano ang mga nangyayari sa ating paligid, mapa- local man o internasyonal.
4. matututo ang mga tao sa paggawa ng kabutihan at salita ng Diyos.
5. huhubugin at iukit ang moralidad sa ating lipunan.
6. malalaman ng lipunan ang pamantayan ng Diyos.
7. pagtuturo ng tamang paraan ng pamumuno ay sa pamamagitan ng pagiging mapagkumbaba, mabuting halimbawa, at pagkakaroon ng debosyon sa kapakanan ng iba.
8. pagbibigay-pansin sa pagkukulang ng pamahalaan.
9. Pagbibigay – lunas sa suliranin ng karamihan.
10. Tutugunan ang mga pangangailangan ng mga mamamayan na hindi natugunan ng pamahalaan.

Layunin ng Lipunang Sibil	Layunin ng Media	Layunin ng Simbahan

Suriin

Gawain 4: Larawan-Suri

Panuto: Suriin at pag-aralan ang larawan. Isulat ang mahahalagang ambag ng lipunang sibil, midya at simbahan sa *bawat tsart* na nasa ibaba ng larawan. Gumamit ng ibang papel para sa iyong sagot.

a.

Iginuhit ni Jinly Enopia

1.
2.
3.

b.

Iginuhit ni Jinly Enopia

1.
2.
3.

c. *Iginuhit ni Jinly Enopia*

1.
2.
3.

MGA PAMANTAYAN SA ISAHANG GAWAIN
Nilalaman – 10 puntos
Organisasyon-10 puntos
Presentasyon-5 puntos
Kabuuhan - 25 puntos

Ngayon naman ay iyong linangin ang kaisipan tungkol sa ating aralin. Tayo na't basahin at unawain ang teksto.

Layunin ng Lipunang Sibil

Ang lipunang sibil bilang isang organisasyon ay binubuo ng mga grupo o mga miyembro ng mga pribadong mamamayan na siyang may malaking ambag sa mga desisyon sa isang pamayanan o bayan at nagsisilbi ding katuwang ng pamahalaan sa paghahatid ng mga basehang serbisyo, tulad ng edukasyon, pangkalusugan, at pangkabuhayan. Ito ay isang organisasyon na kusang nag-organisa sa mga sarili para makatulong sa pagtugon sa mga pangangailangan ng mga mamamayan na hindi kayang ibigay ng pamahalaan. Ang lipunang sibil ay hindi napasailalim sa mga pulitiko na ang tanging pangunahing layunin ay mapanatili sa puwesto. Hindi rin ito hawak ng mga negosyante sa lipunan na ang pakay ay para lalong mapalago ang kita. Ilan sa mga layunin ng lipunang sibil ay ang mga sumusunod:

- 1). maisulong ang likas- kayang pag-unlad,
- 2). magkaroon ng isang ulirang lipunan na pinagkakaisa ang mga panlipunang pagpapahalaga tulad ng katarungang panlipunan,
- 3). Maisulong ang pang-ekonomiyang pag-unlad (economic viability),
- 4). Pakikilahok ng mga mamamayan
- 5). Pangangalaga ng kapaligiran
- 6). Kapayapaan, pagkakapantay ng kababaihan at kalalakihan (gender equality) at ispiritwalidad.

Layunin ng Midya

Ang tungkulin ng midya bilang isang anyo ng lipunang sibil ay itinuturing na napakahalaga sa ating ginagampanan sa lipunan. Sa pamamagitan nito nalalaman natin ang mga mahahalagang pangayari sa loob at labas ng bansa.

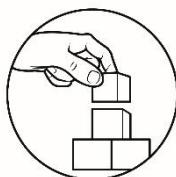
Halos lahat ng tao sa mundo, bata man o matanda, babae man o lalaki, may trabaho o wala, lahat ay nawiwili sa pakikinig o panunuod ng balita na siyang nagaganap sa pang araw- araw na buhay ng tao. Marami sa mga Pilipino ay ginagawa itong libangan lalong lalo na tuwing gabi pagkatapos maghaponan, sama – sama ang mag-anak sa panonood ng balita.

Dahil sa media, nalalaman natin ang mga mahahalagang impormasyon ng ating bansa tulad ng pagbibigay babala kung may paparating na bagyo para magkaroon ng kaukulang paghahanda ang mga tao. Dito mo rin malalaman ang impormasyon tungkol sa isyung pulitikal, krimen, negosyo, isports, showbiz,

opinyon at iba pa. Ang media ay kailangang patas at walang kinikilingan sa paghahatid ng balita. Sa pagpapalutang ng mahahalagang impormasyon, ay kailangang walang ginagawang pagbabawas o pagdaragdag ng impormasyon dahil magdudulot ito ng kawalan ng kumpyansa ng mga tao sa media at mawawalan ng kabuluhan ang balita na ipinahahayag. Ang pangunahing layunin ng media bilang isang anyo ng lipunang sibil ay ang pagsulong ng ikabubuti ng bawat kasapi ng lipunan. Tungkulin nito ang pagpapahayag ng katotohanan na maging basehan ng mga tao sa matalinong pagpapasya at tamang pagkilos sa lipunan.

Layunin ng Simbahan

Ang Pilipinas ay isa sa mga bansa na naniniwala at may takot sa Diyos. Sa katunayan, napakarami nating relihiyon sa buong bansa na naging dahilan kung bakit napakaraming simbahan sa Pilipinas. Nakasaad sa ating Konstitusyon na may paghihiwalay ang estado at simbahan kung kaya hindi nanghihimasok ang pamahalaan sa gawain ng simbahan. Lahat ng tao sa Pilipinas ay malayang makapipili kung ano at saang simbahan gusto umanib at magsimba. Ang simbahan ay itinuturing na banal na lugar kung saan malayang naipapahayag ng mga tao ang kanilang pananampalataya. Sa panahon ngayon laganap na ang iba't ibang problema sa lipunan gaya ng krimen, korapsyon, illegal drugs, katiwalian, kawalan ng trabaho, kahirapan, pagkalat ng iba't ibang sakit, digmaan, at marami pang iba. Sa ganitong mga pangyayari, ang simbahan ay may napakahalagang papel na ginagampanan sa ating lipunan. Layunin ng simbahan na gabayan ang mga tao para maging mabuting mamamayan, magkaroon ng pagmamahal sa Panginoon, at turuan ang mga tao sa paggawa ng kabutihan batay sa salita ng Diyos, iukit ang moralidad ng mga tao sa pamamagitan ng pagkilos ayon sa pamantayan ng Diyos. Ito ang nagsisilbing tagapagpaalala na ang paggawa ng kabutihan sa kapwa ay nagbibigay kasiyahan sa Diyos kung kaya kailangan ng bawat tao ang maging mapagkumbaba at mapagpatawed. Ang simbahan ang siyang tumulong sa lipunan na maitaguyod ang karapatang pantao.

Pagyamanin

GAWAIN 5.1: Tanong Mo, Sagot Ko

Panuto: Basahin at unawain ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang iyong mga sagot sa sagutang papel. Gumamit ng ibang papel para sa iyong sagot.

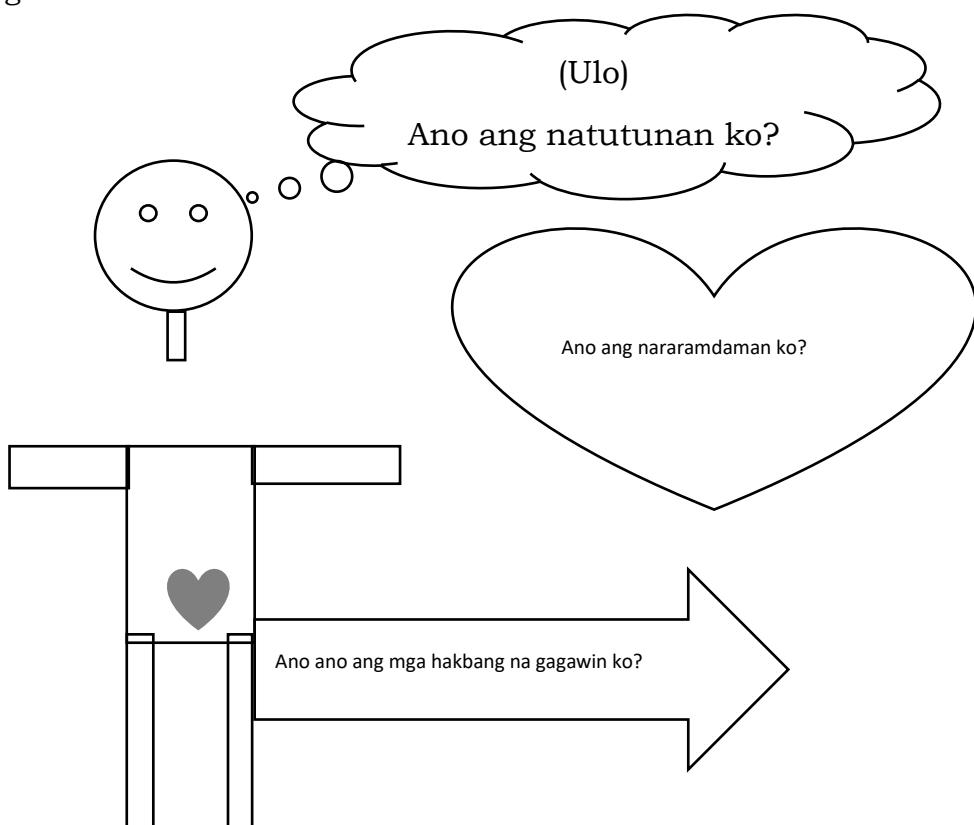
1. Ano sa palagay mo ang pinakamahalagang misyon ng lipunang sibil, media at simbahan sa ating lipunan. Ipaliwanag.
2. Paano naisulong ng lipunang sibil ang likas – kayang pag-unlad?
3. Paano umiiral ang pagiging patas sa paghahatid ng balita ng media?
4. Paano naging instrumento ang simbahan upang magkaroon ng makatao at mapagmahal na lipunan?

PAMANTAYAN SA PAGGAWA

	10	7	4	1
Nilalaman	Ang mensahe ay mabisang naipakita	Di gaanong naiuugnay ang mensahe	Medyo magulo ang mensahe	Walang mensaheng naipakita
Kaugnayan	May malaking kaugnayan sa paksa	Di gaanong naiuugnay sa paksa	Kaundi lang ang kaugnayan sa paksa	Walang kaugnayan sa paksa
Kalinisan	Malinis na malinis ang kabuuhan	Malinis ang pagkabuo	Di gaanong malinis ang pagkabuo	Marumi ang pagkabuo
Kabuuhan				

GAWAIN 5.2: Ulo, Puso, at Paa

Panuto: Isulat ang iyong sagot sa mga bahagi ng katawan na makikita sa ibaba. Gabay ang mga tanong na nakapaloob dito. Gumamit ng ibang papel para sa iyong sagot.

MGA PAMANTAYAN SA PAGGAWA

Nilalaman - 10 puntos

Organization-10 puntos

Presentasyon-5 puntos

Kabuuhan - 25 puntos

Gawain 5.3 Gawain at Epekto

Panuto: Isulat ang mga gawain ng lipunang sibil, media at simbahang at ang kani-kanilang epekto sa ating lipunan.

Gawain sa Lipunang Sibil	Epekto	Gawain sa Media	Epekto	Gawain sa Simbahang	Epekto
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

PAMANTAYAN SA PAGGAWA

	10	7	4	1
Nilalaman	Ang mensahe ay mabisang naipakita	Di gaanong naiuugnay ang mensahe	Medyo magulo ang mensahe	Walang mensaheng naipakita
Kaugnayan	May malaking kaugnayan sa paksa	Di gaanong naiuugnay sa paksa	Kaundi lang ang kaugnayan sa paksa	Walang kaugnayan sa paksa
Kalinisan	Malinis na malinis ang kabuuhan	Malinis ang pagkakabuo	Di gaanong malinis ang pagkakabuo	Marumi ang pagkakabuo
Kabuuhan				

Gawain 5.4 Sasali Ako!

Panuto: Isulat sa tsart sa ibaba kung ano ang mga plano mo at paano ka makalalahok sa lipunang sibil, midya at simbahang. Gumamit ng ibang papel para sa iyong sagot.

Pangalan ng Mag-aaral: _____
Tanong: Paano ako makalalahok sa lipunang sibil, media at simbahang?
Plano: Lipunang Sibil
1. 2. 3.
Plan: Media
1. 2. 3.
Plan: Simbahang
1. 2. 3.

Rubrics sa Gawain

Kraytirya	15	10	5	Kabuuan
Kaalaman / Pag-unawa 40%	- Malalim ang pag-unawa sa sitwasyon na binibigyang reaksiyon - Nakaangkla sa moral na batayan ang ibinigay na reaksiyon	- Katamtaman lang ang lalim ng pag-unawa sa sitwasyong binibigyang reaksiyon - May pinagbatayan ang ibinigay na reaksiyon	- Mababaw ang pag-unawa sa sitwasyon na binibigyang reaksiyon - Walang pinagbatayan ang ibinigay na reaksiyon	
Gamit ng isip at kilos-loob 30%	Ipinakita ang mataas na gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob	Ipinakita ang gamit at kilos-loob	Hindi masiyadong nabigyang pokus ang gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob	
Organisasyon 20%	Maayos at malinaw ang pagkakabuo at pagkakalahad ng reaksiyon	Hindi gaanong maayos at malinaw ang pagkakabuo at pagkakalahad ng reaksiyon	May kalabuan ang pagkakabuo at pagkakalahad ng reaksiyon	

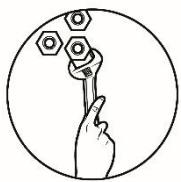

Isaisip

Gawain 6: Sagutin Mo!

Panuto: Isulat sa tsart sa ibaba ang mga gawain mo sa bawat lipunan na sa palagay mo ay may mahalagang maitutulong para sa kabutihang panlahat. Gumamit ng ibang papel para sa iyong sagot

Lipunang Sibil	Media	Simbahan

Isagawa

GAWAIN 7: Magsaliksik

Panuto: Itala sa tsart sa ibaba ang mga magagandang naibigay sa iyo ng mga sumusunod. Gumamit ng ibang papel para sa iyong sagot.

Mabuting naidulot ng lipunang sibil sa akin:

- 1.
- 2.

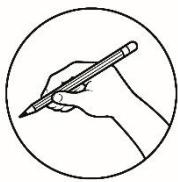
Mabuting naidulot ng media sa akin:

- 1.
- 2.

Mabuting naidulot ng simbahan sa akin:

- 1.
- 2.

Binabati kita! At napagtugumpayan mong naisagawa at nasagot ang lahat ng gawaing nakalaan sa modyul. Nawa'y maisapuso mo ang mga layunin ng Lipunang Sibil, midya at simbahan para sa pagkamit ng kabutihang panlahat

Tayahin

Panuto: Basahin at unawain ang mga tanong. Isulat ang pinakatamang sagot sa sagutang papel.

1. Ano ang layunin ng media bilang isang anyo ng lipunang sibil?
  - a. Maghahatid ng hindi makatotohang impormasyon
  - b. Maghahatid ng mga balita na pumapabor sa pulitiko
  - c. Magsusulong ng ikabubuti ng bawat kasapi ng lipunan
  - d. Maghahatid ng one-sided na balita sa masa
2. Ano ang tinutukoy na anyo ng lipunan na naging instrumento para magkaroon ng makatao at mapagmahal na lipunan?
  - a. lipunang sibil
  - b. simbahan
  - c. paaralan
  - d. media
3. Alin sa mga nabanggit ang pinakamahalagang papel na ginagampanan ng simbahan bilang isa sa mga institusyon ng lipunan?
  - a. pangangalaga sa kapaligiran
  - b. pagpapahayag ng katotohanan
  - c. naisulong ang ekonomiyang pag-unlad
  - d. nagagabayang mga tao para maging mabuting mamamayan
4. Bakit karamihan sa mga tao ay nawiwili sa panonood at pakikinig ng balita?
  - a. dahil nakikita nila ang mga naganap sa loob at labas ng bansa
  - b. dahil nakapagbibigay ito ng babala kung may bagyo man na darating
  - c. dahil nakikita at naririnig ng mga tao ang mga nangyayari sa paborito nilang artista
  - d. Lahat ng mga nabanggit ay tama
5. Ano sa palagay mo ang pinakamahalagang layunin ng lipunang sibil?
  - e. pakikilahok ng mga mamamayan
  - f. maisulong ang likas- kayang pag- unlad
  - g. pagsulong sa adbokasiya ng mga pulitiko
  - h. maisulong ang interes ng mga mayayaman

6. Ito ay tumutukoy sa anyo ng lipunan na may layuning tugunan ang mga pangangailangan ng mga mamamayan na hindi natutugunan ng pamahalaan?

  - lipunang sibil
  - simbahan
  - paaralan
  - media

7. Ito ay tumutukoy sa anyo ng lipunan na may tungkuling makapagbigay ng tamang impormasyon sa nakakarami upang mahubog ng tamang pag-iisip, opinion, layunin at kaalaman ng mga tao?

  - lipunang sibil
  - simbahan
  - saaralan
  - media

8. Alin sa nakatala sa ibaba ang HINDI kabilang sa kontribusyon ng simbahan sa ating lipunan?

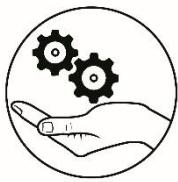
  - Naitataguyod nito ang karapatang pantao.
  - Naging gabay ang simbahan at mga aral nito sa marami.
  - Nagkaroon ng charity program ang mga simbahan upang makatulong sa mga mahihirap.
  - Nakapagbibigay ang simbahan ng mga payo sa mga pulitiko kung anu-anong mga dapat na program na pwedeng ipatupad para sa mga mamamayan.

9. Alin sa mga pangungusap sa ibaba ang nagpapakita ng NEGATIBONG EPEKTO ng media sa mga tao?

  - Nalalaman ng mga tao kung may bagyong darating.
  - Nakapagbigay impormasyon sa mga tao sa nagaganap sa lipunan.
  - Naaaliw ang mga tao sa pakikinig o panonood sa mga pangayaring naganap sa loob at labas ng bansa.
  - Ang mga negatibong balita gaya ng mga karahasan at krimen ay nakapagbibigay ng takot sa mga tao sa lipunan.

10. Paano nakatulong ang lipunang sibil sa mga mamamayan?

  - Naibigay ng pamahalaan ang pera sa mga tao sa panahon sa kagipitan
  - Naibigay ng mga nanunungkulan sa gobyerno ang mga yaman ng bansa sa mga tao.
  - Naibigay ng mga pamahalaan at mga nanunungkulan sa gobyerno ang mga pangangailangan ng mga tao.
  - Naibigay ng lipunang sibil ang mga pangangailangan ng mga mamamayan na hindi kayang tugunan ng pamahalaan.

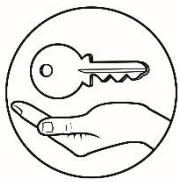
Karagdagang Gawain

GAWAIN 8: Iawit Mo

Panuto: Gumawa ng isang awit na naglalaman ng mensahe ng mabubuting ambag ng lipunang sibil, media at simbahan para sa pagkamit ng kabutihang panlahat.

Pamantayan sa PagKomposisyong ng Awit

Pamantayan	Deskripsiyon	Puntos	Natamong Puntos
Nilalaman	Nagpapakita ng tunay na layunin ng lipunang sibil at iba pang kabilang na institusyon sa lipunan para sa sama-samang pagkilos tungo sa pambansang kaunlaran.	50	
Pagkamalikhain	Ang mga konseptong ginamit ay naging makabuluhan upang lubos na maipakit ang sama-samang pagkilos sa aktibong pakikisangkot tungo sa pambansang kaunlaran.	30	
Pamagat	Naipaloob nang wasto ang diwa ng sama-samang pagkilos tungo sa pambansang kaunlaran sa pamagat ng ginawang awitin.	20	
KABUUANG PUNTOS		100	

Susi sa Pagmawasto

Balikan	Gawain 2 : Word to Concept Mapping	1. Kapayapaan	Maaaring ang guro ang magbigay	sa sagot ng mag-aaral.	aaral.
----------------	------------------------------------	---------------	--------------------------------	------------------------	--------

Subukin	Gawain 1	1. d	2. d	3. b	4. c	5. b	6. d	7. d	8. d	9. a	10. d
----------------	----------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

Lipunangga Sibill	Media	Simbahaan	7
8	9	10	6
Gawain 3: Uriin Mo'to!			
Surtin			

Pagyamantin Gawain	Gawain 5.1: Tanong Mo, Sagot Ko	Gawain 5.2: Ullo, Puso at Pa	Gawain 5.3 : Gawain at Epektu	Gawain 5.4 : Sasali Ako!	Maaaring ang guro ang magbigay	ng puntos sa sagot ng mag-aaral.	sagot ng mag-aaral.
Isaisip	Gawain 5.1: Tanong Mo, Sagot Ko	Gawain 5.2: Ullo, Puso at Pa	Gawain 5.3 : Gawain at Epektu	Gawain 5.4 : Sasali Ako!	Maaaring ang guro ang magbigay	ng puntos sa sagot ng mag-aaral.	sagot ng mag-aaral.

Karagdagang Gawaian

Gawaian 8: Iawit Mo!

Mlaarining ang guro ang magbigay
ng puntos sa sagot ng mag-aaral.

- 1. c
- 2. b
- 3. d
- 4. d
- 5. b
- 6. a
- 7. d
- 8. d
- 9. d
- 10. d

Taya hin

Gawaian 6: Sagutin Mo!

Mlaarining ang guro ang
magbigay ng puntos sa
sagot ng mag-aaral.

Gawaian 6: Sagutin Mo!

Gawaian 7: Mag-saliksik

I sagada

Mlaarining ang guro ang magbigay
ng puntos sa sagot ng mag-aaral.

Gawaian 7: Mag-saliksik

Mlaarining ang guro ang
magbigay ng puntos sa
sagot ng mag-aaral.

Gawaian 6: Sagutin Mo!

Sanggunian

Sanggunian

Gayola, Sheryl T. et.al. *Edukasyon sa Paqpapakatao-Ikasiyam na Baitang.Modyul para sa mag-aaral Unang Edisyon 2015.ISBN:98-9601-75-3 DepEd-IMCS,*

Website:

<https://brainly.ph/question/36848>

<https://www.adb.org/sites/default/files/publication/30174/csb-phi.pdf>

<https://genius.com/Jamie-rivera-pananagutan-lyrics>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph